

Fraenkel: Det ærede Medlem Hr. Sundbo lagde et Indhold i mine Udtalelser om Udvandring, som han var ganske uberegtiget til. Han mente, at jeg vilde have dannet et Aktieselskab, som skulde udbytte Udvandrerne. Det er noget, som naturligvis har ligget min Tanke saa fjernt som muligt, og der ligger jo ingen Undskyldning for det ærede Medlem for at producere dette Fantasifoster deri, at jeg sagde, at jeg ikke vilde gaa nærmere ind paa den Maade, paa hvilken jeg tænkte mig, at denne Udvandring skulde organiseres, thi det vilde jeg kun gøre i et lukket Møde, foreløbig i alt Fald.

Det ærede Medlem talte saa om min Stilling til Toldbeskyttelsen. Han sagde først, at jeg havde holdt et stort Foredrag, og det var mig ikke helt klart, om han syntes, det var et daarligt Foredrag eller et godt Foredrag; somme Tider var det daarligt, somme Tider var det godt. Men jeg stillede under alle Omstændigheder ikke min Kundskabs Lys under en Skæppe. Hvorfor i al Verden skulde jeg dog gøre det? Hvis jeg har nogle Kundskaber, er det dog rimeligt, at jeg anvender dem her. At det ærede Medlem ikke bruger en Skæppe til at dække sine Kundskaber med, saa vidt jeg kan have nogen Mening om dem efter den Tale, han nylig har holdt, forstaaer jeg saa godt; for en almindelig Spølkum vil kunne gøre det! Ud fra sin Opfattelse, altsaa paa den Baggrund, mente det ærede Medlem, at jeg havde Beskyttelse paa Hjernen. Det vil, antager jeg, sige, at jeg skulde være en principiel Beskyttelsesmand. Lad mig da oplyse det ærede Medlem om, at jeg har akkurat lige Ringe Tro til en Mands økonomisk-politiske Opfattelse, hvad enten han er principiel Frihandelsmand eller principiel Beskyttelsesmand. Man bør hverken være det ene eller det andet; begge Dele er Midler, politiske Instrumenter, som man bruger, naar der er Anledning til at bruge dem, det vil sige, naar de praktisk kan virke godt i det Land, man ønsker at virke for, og som man lader være at bruge, hvis de ikke kan dette.

Sundbo: Aktieselskabet har jeg fra „Nationaltidende“ for i Aftes. Jeg maatte antage, at det ærede Medlem var indforstaaet med, hvad der staaer i Højreblade, naar han taler om de samme Spørgsmaal, som gentagne Gange har været behandlet i hans Partis Organer. — Hvad Foredraget angaar, udtalte jeg udtrykkelig, at det var godt, men Konklusionen var yderst daarlig.

Fraenkel: Hvad „Nationaltidende“ har skrevet i Gaar Aftes, aner jeg ikke, fordi jeg ikke har læst den. Men det ærede Medlems Udtalelser giver mig Anledning til ogsaa at rette en Opfattelse, som kom til Orde i hans tidligere Udtalelser, og som det er mig lidt om at gøre at faa rettet, nemlig den, at jeg skulde have krævet en omfattende Toldbeskyttelse. Heller ikke det har jeg talt et Ord om. Tværtimod har jeg ment, at hvor der overfor den ene eller den anden Industri kunde være Grund til at indføre Toldbeskyttelse, skulde man ikke paa Forhaand erklære, at det vilde man overhovedet ikke. Jeg henvendte mig netop til den højtærede Landbrugsminister, fordi han er videst ude i Agitationen i Befolkningen, og jeg mener, at det er uheldigt, at det giver Befolkningen en forkert Opfattelse af disse Spørgsmaal, naar man saa ganske a priori modsætter sig enhver Tanke om Beskyttelse. Jeg tror, det vilde styrke det Tillidsforhold, der gerne skulde være ogsaa mellem Industrien og Regeringen, og som vilde have saa stor en Betydning for den Toldforhandling, som er løbende, og for det Samarbejde mellem Regeringen og Erhvervslivet, som er nødvendigt paa Grund af de Forhold, under hvilke vi lever, hvis Industrien dog ikke maatte anse det for ganske haabløst at henvende sig til Regeringen og paapege de enkelte Steder, hvor man vilde kunne hjælpe Industrien, det vil sige hjælpe Arbejdet her i Landet, ogsaa gennem Beskyttelse.

Hauge: Efter at man nu har Tillægsbevillingsloven for 1921—22 saa nogenlunde endelig færdig, kan man gøre det finansielle Regnskab op for de to Aar, der er forløbet, siden den nuværende Regering kom til Styret. Ganske vist foreligger der endnu ikke noget endeligt Statsregnskab for det sidste, men kun for det første Aar, men jeg tror, at Budgettet, der er lagt og fulgt, og Tillægsbevillingsloven, der nu gives, dog i det store og hele vil give os tilstrækkelige Midler i Hænde til at bedømme Virkningen af den Politik, som Ministeriet Neergaard har ført finansielt set.

Saaledes som vort Statsbudget er tilrettelagt, er det vanskeligt nøjagtigt at opgøre, hvad Underskuddet i et Aar har været, det beror i ikke ringe Grad paa et Skøn, men man er dog i Stand til at skønne saa nogenlunde rigtigt og danne sig et tilforladeligt Billede af, hvor stort et reelt Underskud man har, naar Aaret er omme. Jeg tør sige, at hvis de to næste Aar i den